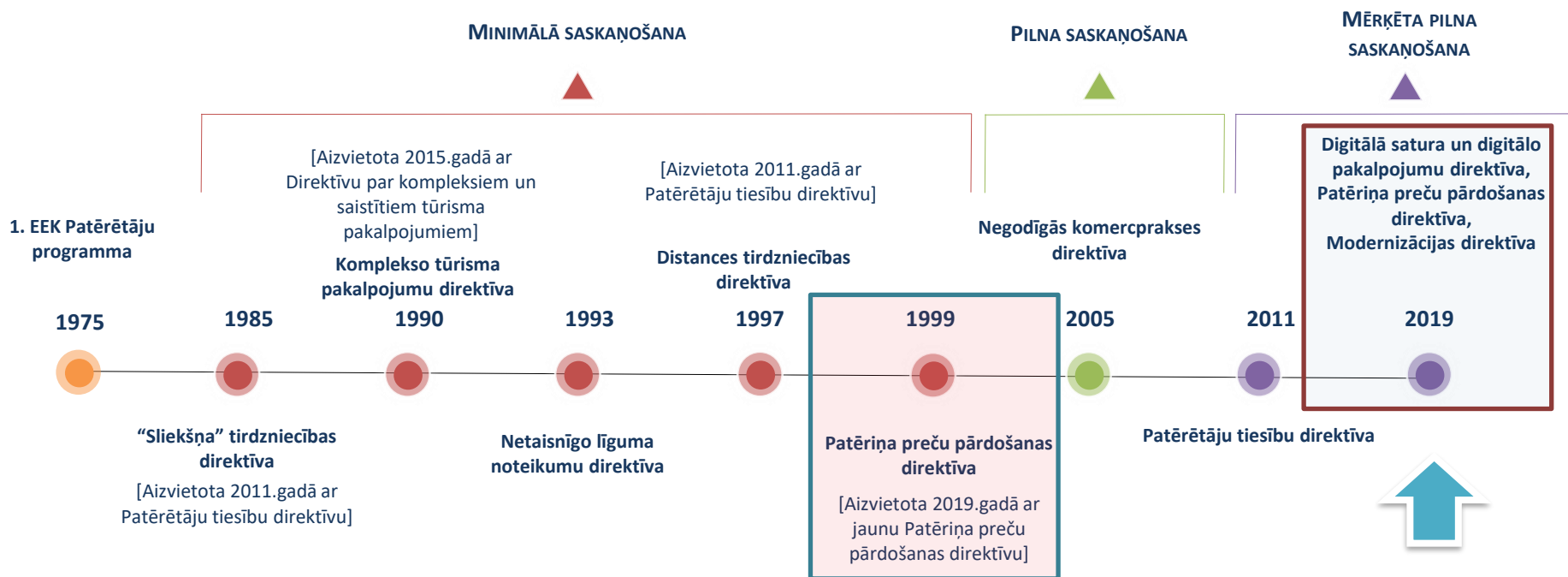

Neatbilstība līguma noteikumiem

3. modulis

Neatbilstība līguma noteikumiem ES tiesību aktu vidū

Pārskats par galvenajiem jauno direktīvu noteikumiem

Produkts	Kritēriji	Atbildība	Tiesības	Pierādīšana	Ilgums
Preces + preces ar digitālo elementu	Objektīvie un subjektīvie (Direktīva 2019/771, 6. un 7. panti)	Pārdevējs	Hierarhija: 1) Remonts / apmaiņa 2) Atcelšana / cenas samazināšana	1 gads + iespēja DV pagarināt līdz 2 gadiem (11. pants)	Vismaz 2 gadi + garāks periods atjauninājumu piegādāšanai (ja patērētājs to ir tiesīgs sagaidīt)
Digitālais saturs un digitālie pakalpojumi	Objektīvie un subjektīvie (Direktīva 2019/770, 7. un 8. panti)	Pārdevējs	Hierarhija: 1) Neatbilstības novēršana 2) Atcelšana / cenas samazināšana	1 gads (12. pants)	Vismaz 2 gadi + garāks periods atjauninājumu piegādāšanai (ja patērētājs to ir tiesīgs sagaidīt)

Jauns tiesisks regulējums attiecībā uz precēm

- Vecā 1999 ES Direktīva par pārdošanas līgumiem un saistītajām garantijām tika aizvietota ar **jauno 2019. gada Direktīvu par atsevišķiem preču pārdošanas līgumu aspektiem**
- Jaunā direktīva izmanto “mērķētu pilnu saskaņošanu”
- Noteikumi par neatbilstību līguma noteikumiem ir **obligāti** un to piemērošanu **nevar izslēgt ar līgumu**

- **Likumiskā garantija ir obligāta garantija**, kura ilgst vismaz divus gadus, bet tikai attiecībā uz defektiem, kuri jau pastāvēja uz preces piegādes brīdī
- **leviešana dalībvalstīs:** dalībvalstis var noteikt garāku likumiskās garantijas termiņu!
- Tikai **lietotu preču** gadījumā un tikai, ja to paredz attiecīgās dalībvalsts likums, pārdevējs un patērētājs var vienoties par īsāku likumiskās garantijas termiņu, bet ne īsāku par 1 gadu. (Piemēram: Austrija, Kipra, Beļģija, Polija etc.).

Likumiskā garantija un komercgarantija

- **Komercgarantija** ir papildu garantija, kuru var piedāvāt pārdevējs vai ražotājs par maksu vai bez tās un kura var attiekties arī periodu ilgāku par 2 gadiem vai defektiem, kuri radās arī pēc preces piegādes
- Komercgarantija **nevar būt identiska likumiskajai** – pretējā gadījumā šāda komercprakse var tikt uzskatīta par negodīgu
- Komercgarantiju regulē Direktīvas 2019/771 17.pantā!

Preces tiek uzskatītas par atbilstošām līguma noteikumiem, ja tās:

- **Subjektīvie** (izriet no līguma) – 6.pants
 - atbilst pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja **sniegtajam preces aprakstam**, norādītajam preces veidam, daudzumam un kvalitātei, kā arī funkcionalitātei, saderībai, sadarbībai un citām iezīmēm
 - **der mērķiem, kādiem patērētājs izvēlējies preci** un kādus norādījis pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam ne vēlāk kā līguma slēgšanas brīdī, un pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs ir apstiprinājis preces derīgumu šiem mērķiem
 - piegādātas **ar visiem norādītajiem piederumiem un lietošanas pamācībām**, tai skaitā par uzstādīšanu
 - tiek piegādāta **kopā ar līgumā paredzētajiem atjauninājumiem**
- **Objektīvie** (minimālais aizsardzības standarts) – 7. pants
 - **der mērķiem, kādiem šāda veida preces parasti tiek izmantotas**, attiecīgajā gadījumā ņemot vērā spēkā esošos normatīvos aktus, standartus vai, ja tādu nav, piemērojamās attiecīgo nozaru labās prakses kodeksus
 - **atbilst pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja sniegtajam preces parauga** aprakstam un kvalitātei;
 - piegādātas ar tādiem **piederumiem, iepakojumu un pamācībām**, kādas patērētājs var pamatoti gaidīt
 - ir norādītajā daudzumā un tai piemīt īpašības un izpildījums, tai skaitā attiecībā uz **ilgizturību, funkcionalitāti, saderību un drošību**:
 - kāds parasti piemīt tāda paša veida precēm un
 - kādu patērētājs var pamatoti gaidīt, ņemot vērā preces raksturu un jebkurus, īpaši reklāmā vai preces marķējumā sniegtus publiskos paziņojumus

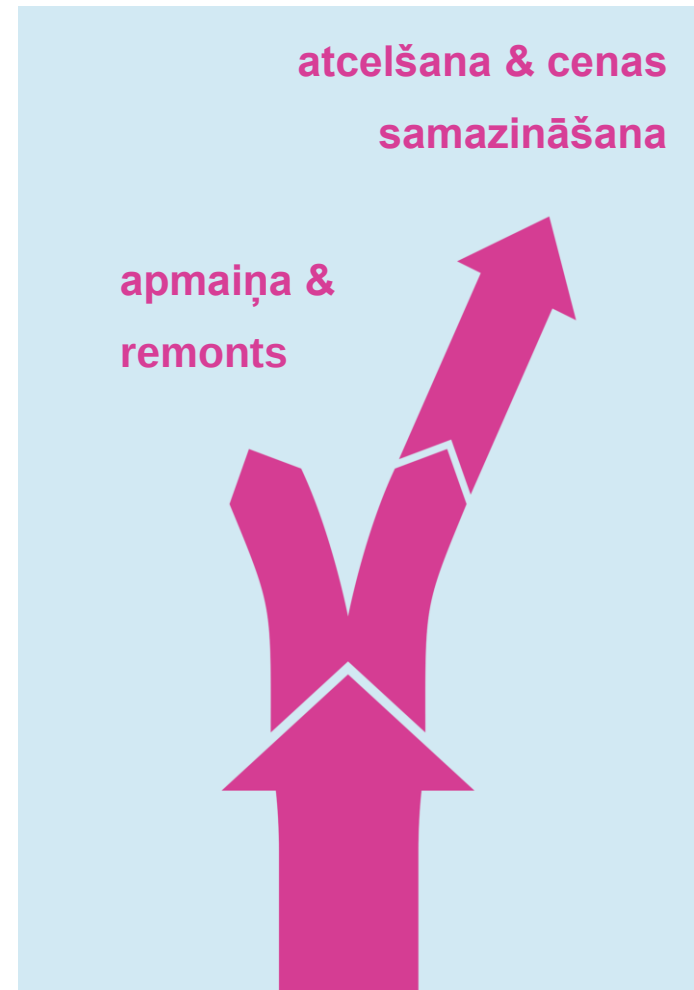
Tiesiskās aizsardzības līdzekļi

Neatbilstības gadījumā patērētājam ir tiesības izvēlēties starp diviem **tiesiskās aizsardzības līdzekļu komplektiem noteiktā secībā**:

Izvēles tiesības ir **patērētājam**:

- **trūkuma novēršana (remonts) vai apmaiņa** – izvēle starp šīm divām iespējām pieder patērētājam
- **līguma atcelšana vai cenas samazināšana** – arī šajā gadījumā izvēle ir patērētājam

Līdz jaunu direktīvu pieņemšanai vairākām dalībvalstīm šādas hierarhijas nebija. Jaunās direktīvas ievieš striktu un saskaņotu tiesiskās aizsardzības līdzekļu hierarhiju.

Vai ir kādi ierobežojumi attiecībā uz patērētāja tiesisko aizsardzības līdzekļu izvēli?

- Samērīguma princips

“Lai panāktu preču atbilstību, patērētājs var izvēlēties labošanu vai nomaiņu, ja vien izvēlētais tiesiskās aizsardzības līdzeklis nav neiespējams vai salīdzinājumā ar otru tiesiskās aizsardzības līdzekli nerada pārdevējam nesamērīgas izmaksas, ņemot vērā visus apstākļus, tostarp:

(a) **vērtību**, kāda būtu precēm, ja nebūtu neatbilstības;

(b) neatbilstības **būtiskumu**; un

(c) to, vai alternatīvo tiesiskās aizsardzības līdzekli ir iespējams nodrošināt, **neradot patērētājam ievērojamas neērtības.**”

- Kad preces remonta izdevumi pārsniedz apmaiņas izdevumus, remonts, visticamāk, nebūs pareizais līdzeklis un otrādi
- Patērētājs nav tiesīgs prasīt līguma atcelšanu, ja preces trūkums ir maznozīmīgs BET tas jāpierāda pārdevējam

Kā pareizi veikt remontu vai apmaiņu?

Preces remonts vai apmaiņa jāveic:

- Saprātīgā laikā,
- Bez maksas, un
- Neradot būtiskas neērtības patērētājam

Ja tirgotājs apgalvo, ka preces apmaiņa nav iespējama tādēļ, ka šādu preču viņam nav un viņš vairs nevar tās dabūt, **viņam tas ir jāpamato**

Likumiskā garantija ilgst vismaz divus gadus no dienas, kad prece tika piegādāta patērētājam.

Pirmā gada laikā prezumējams, ka neatbilstība pastāvēja preces piegādes brīdī.

Piemērs: Ja sešas nedēļas pēc piegādes cepeškrāsns pārstāja darboties, tad prezumē, ka atbildīgs ir pārdevējs, ja viņš nepierāda pretējo.

Pēc tam, kad pirmais gads ir pagājis, pierādīšanas pienākums pāriet uz patērētāju un patērētājam būs jāpierāda ka neatbilstība pastāvēja preces piegādes brīdī.

Ja līgumā paredzēta digitālā satura vai digitālā pakalpojuma **nepārtraukta piegāde kādā laika posmā**, tad pierādīšanas pienākums ir tirgotājam visā šajā posmā.

Šīs ir minimālas saskaņošanas noteikums! Dalībvalstis var noteikt līdz par 2 gadu ilgu termiņu.

Digitāla satura un digitālo pakalpojumu direktīva

- **Digitālais saturs:** datorprogrammas, lietojumprogramatūra, video faili, audio faili, spēles, e-grāmatas
- **Digitālie pakalpojumi:** pakalpojumi, kuri dod iespēju radīt, apstrādāt, piekļūt vai glabāt datus digitālā formā

Piekļūšana:

- Lejupielāde
- Straumēšana
- Fiziskajā nesējā (CD, DVD)

Apmaiņā pret:

- Naudu
- Personas datiem

Jomas, kuras saskaņo Digitāla satura un digitālo pakalpojumu direktīva

- Digitāla satura un digitālo pakalpojumu atbilstība
 - Atbilstības kritēriji
 - Tirgotāja atbildība
- Tiesiskās aizsardzības līdzekļi
 - Piegādes neveikšanas gadījumā
 - Neatbilstības gadījumā
 - Citi noteikumi, tajā skaitā, pierādīšanas nasta, termiņi
- Digitāla satura un digitālo pakalpojumu izmaiņas
- Viss pārējais = dalībvalstu tiesību akti (12. apsvērumš)

- lestrādāto programmatūru regulē:

(14) Ar terminu “preces” šajā direktīvā būtu jāsaprot, ka tas ietver “preces, kurām ir digitāli elementi”, un tāpēc tam būtu jāattiecas arī uz jebkādu digitālu saturu vai digitālu pakalpojumu, kas ir ietverts šādās precēs vai savstarpēji saistīts ar šādām precēm tādā veidā, ka minētā digitālā saturs vai digitālā pakalpojuma neesamība neļautu šīm precēm pildīt savas funkcijas. Digitālais saturs, kas ir ietverts precē vai savstarpēji saistīts ar to, var būt jebkādi dati, kuri sagatavoti un piegādāti digitālā veidā, piemēram, operētājsistēmas, lietotnes un jebkāda cita programmatūra. Digitālais saturs var būt iepriekš uzstādīts pārdošanas līguma noslēgšanas brīdī vai, ja minētais līgums to paredz, to var uzstādīt pēc tam. Digitālie pakalpojumi, kas ir savstarpēji saistīti ar precī, var ietvert pakalpojumus, kuri ļauj sagatavot, apstrādāt vai uzglabāt datus digitālā veidā vai piekļūt tiem, piemēram, programmatūru kā pakalpojumu, ko piedāvā mākoņdatošanas vidē, nepārtrauktu satiksmes datu piegādi navigācijas sistēmās vai nepārtrauktu individuāli pielāgotu treniņu plānu piegādi viedpulkstenī.

Veļas mazgājama mašīna
un tajā iebūvēta
programmatūra – regulē
noteikumi par precēm

Aplikāciju regulē noteikumi
par precēm tikai tad, ja
mašīna nevar bez tās
funkcionēt

Jaunas ES iniciatīvas, kuras ietekmē neatbilstības līguma noteikumiem regulējumu

Direktīva par kopīgiem noteikumiem preču remontēšanas veicināšanai

- Patstāvīgie noteikumi
- Grozījumi jaunajā preču pārdošanas direktīvā (12. pants)
- Grozījumi Pārstāvības prasību direktīvā (13. pants)
- Grozījumi Patērētāju aizsardzības sadarbības regulā (14. pants)

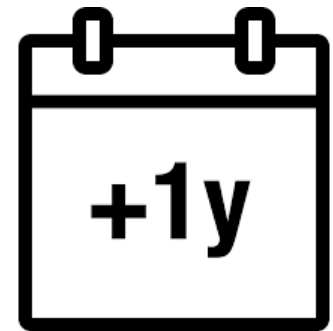
Galvenais mērķis:

- Pagarināt preču izmantošanas ciklu un samazināt atkritumu daudzumu

Direktīva par kopīgiem noteikumiem preču remontēšanas veicināšanai

ATTIECĪBĀ UZ LIKUMISKO GARANTIJU

- Tiks veicināta remonta izmantošana
- Patērētājiem, kuri izvēlēsies remontu, likumiskās garantijas termiņš tiks pagarināts par **12 mēnešiem**
- Tirgotāju pienākums ir informēt patērētāju par tiesībām izvēlēties starp remontu un apmaiņu + par likumiskās garantijas termiņa pagarināšanu, ja patērētājs izvēlas remontu

Direktīva par kopīgiem noteikumiem preču remontēšanas veicināšanai

PĒC LIKUMISKAS GARANTIJAS TERMIŅA

JAUNS ražotāja remontēšanas pienākums

- Attiecas tikai uz noteiktām preču kategorijām (kuriem ES noteica remontējamības prasības)
- Pēc patērētāja pieprasījuma
- Par maksu vai saprātīgu cenu (lai patērētāji netiktu tīši atturēti ...)
- Jāpiedāvā rezerves daļas un rīki par saprātīgu cenu, kas neattur no remontēšanas
- Pret remontēšanu vērsto darbību aizliegums
- Informēšanas pienākums

Direktīva par kopīgiem noteikumiem preču remontēšanas veicināšanai

PĒC LIKUMISKAS GARANTIJAS TERMIŅA

- Eiropas remonta informācijas veidlapa (brīvprātīga remontētājiem BET noderīga MVU)
- Eiropas tiešsaistes platforma remontam
- Sadaļa ES platformā vai līdzvērtīga platforma (vismaz viena katrā DV)
- Paredzētas EK pamatnostādnes, lai atbalstītu MVU (gaidām!)

- [Direktīva \(ES\) 2019/771](#) par atsevišķiem preču pārdošanas līgumu aspektiem, ar kuru groza Regulu (ES) 2017/2394 un Direktīvu 2009/22/EK un atceļ Direktīvu 1999/44/EK (t.s. Jaunā Preču pārdošanas direktīva).
- [Direktīva \(ES\) 2019/770](#) par dažiem digitālā satura un digitālo pakalpojumu piegādes līgumu aspektiem (t.s. Digitālā satura direktīva).
- [Direktīva \(ES\) 2024/1799](#) par kopīgiem noteikumiem preču remontēšanas veicināšanai un ar ko groza Regulu (ES) 2017/2394 un Direktīvas (ES) 2019/771 un (ES) 2020/1828 (t.s. Direktīva par tiesībām uz remontu).
- [Direktīva \(ES\) 2024/825](#) attiecībā uz patērētāju dalības veicināšanu zaļās pārkārtošanās procesā

Jautājumi un atbildes 😊

Ja Jums ir kādi papildjautājumi, droši rakstiet *Consumer Law Ready* kolektīvam uz info@consumerlawready.eu